

Batsiuvio sūnus

- lenkų pasaka

Skomakersønnen

- En polsk fortelling

Vienā kartā gyveno piktas batsiuvys. Jis amžinai buvo nepatenkintas ir nuolat bardavo savo sūnū. Sykį batsiuvys taip smarkiai įširdo ant sūnaus, kad ėmė ir išvarė šį iš namų. Jaunikaitis pasičiupo gabalėlį duonos ir išėjo kur akys veda.

Det var en gang en gutt som bodde sammen med sin far som var skomaker. Faren var en sinnatagg og kjeftet på gutten hele tida. En dag ble faren så sint, at han kastet ut gutten sin hjemmefra.

Ėjo jis ėjo, kol priėjo girią. Besibraudamas per
girios tankmę taip pavargo, kad išėjęs į
laukymę prigulė pailsėti ir užsnūdo.

Gutten fikk bare med seg litt brød, og dro sin vei.
Han gikk og gikk, helt til han kom til en skog.

Han gikk gjennom busker og kratt, og til slutt ble
han så sliten at han la seg ned for å hvile.

Staiga jis prabudo ir mato daugybę skruzdėlių zigzagais zujančių aplink. Kas čia galėjo nutikti?

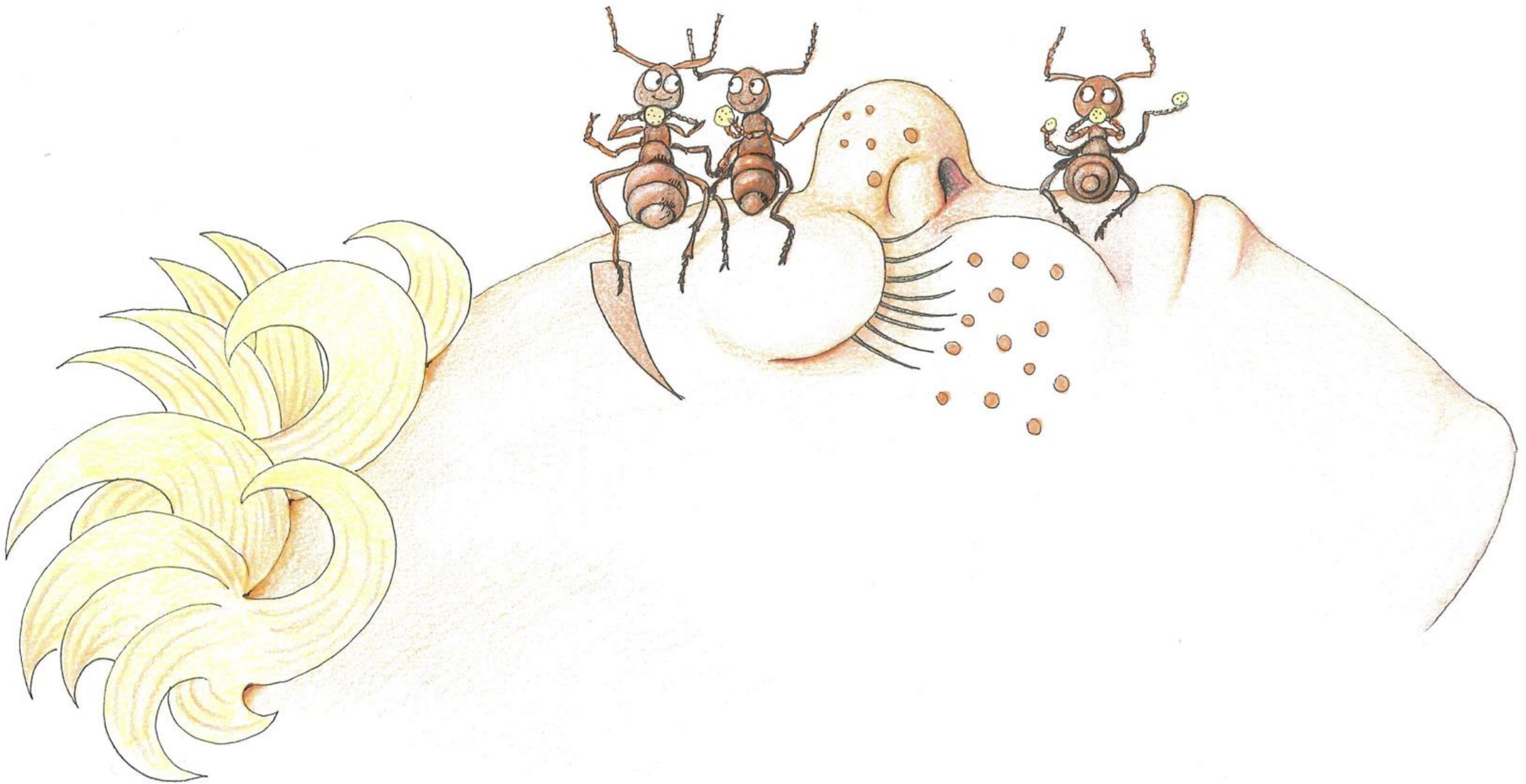
Plutselig så han masse maur som løp rundt til alle kanter, de krasjet med hverandre og det var virkelig kaos. «Hva har skjedd?»
tenkte gutten.

Žiū – skruzdėlynas išardytas. – Aš
žinau ką reiškia netekti namų, - balsu
pagalvojo jaunikaitis ir nutarė
skruzdėlėms padėti.

«Aha!» Gutten så at det var en murtue
som var ødelagt. «Jeg vet hvordan det er
å miste hjemmet sitt,» sa gutten, og feiet
jorda tilbake på plass.

Deretter tok han en håndfull
med brødsmuler ut av lomma og
strødde det rundt til maurene.

Subraukė jis skruzdėlyną į krūvą ir iš kišenės pabarstė duonos trupinių. Kol skruzdėlės maitinosi duonos trupiniais jaunikaitis dar pamiegojo.

Mens maurene spiste brød, la gutten seg ned og sovnet.

Ryte prabudęs vaikinas ėmė ruošti kelionei, o skruzdėlės susirinko aplink jį ir sako : *Ačiū tau nepaprastai, Nepamiršim to tikrai, Tau padėsime būtinai.*

Kokios pagalbos gali tikėtis iš jų?- šyptelėjo jaunikaitis ir nukeliavo toliau.

Neste dag våknet gutten og gjorde seg klar til å dra videre.

Da samlet maurene seg rundt ham og sa: «*Takk for at du var snill og grei, vi skal aldri glemme deg.*

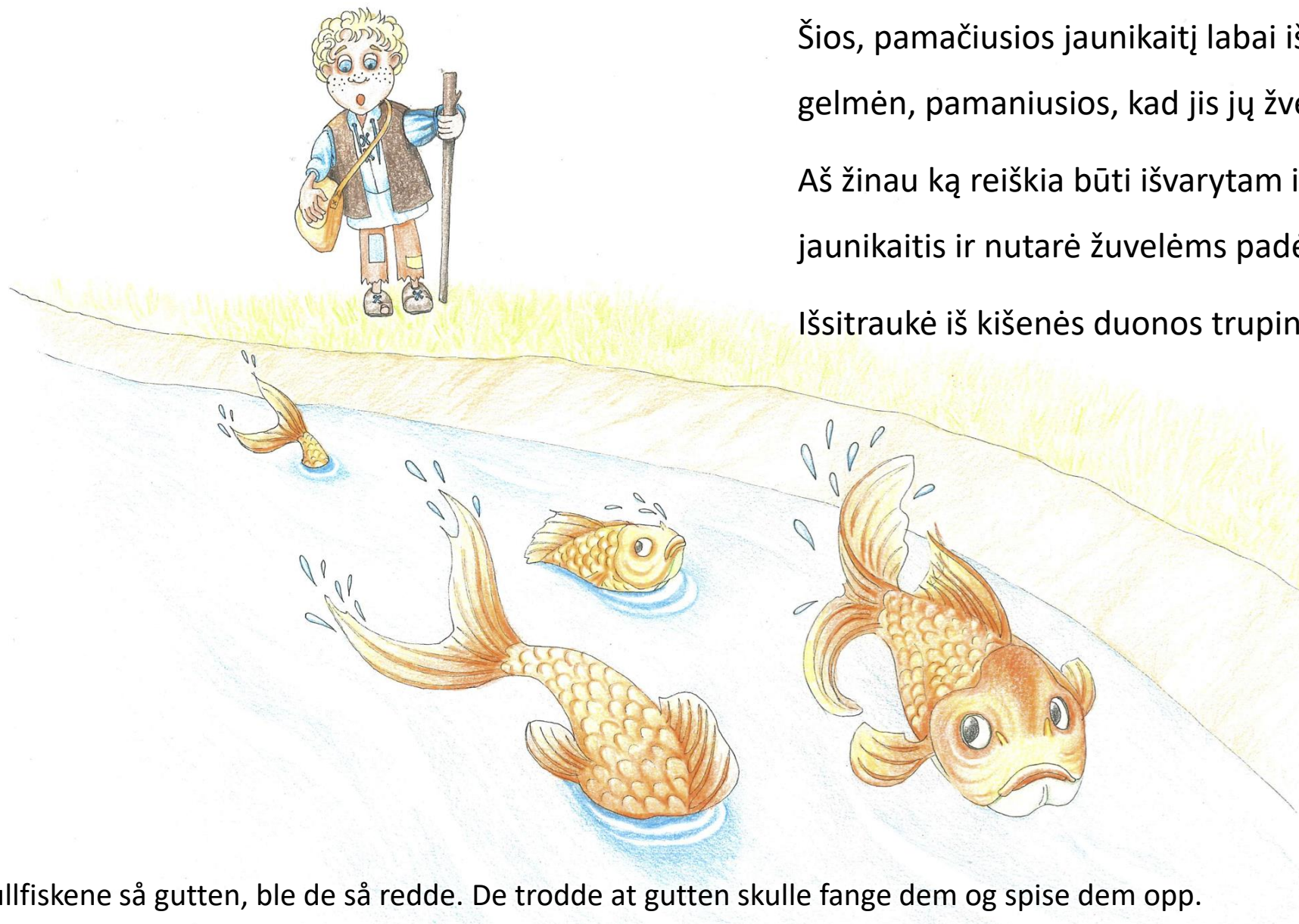
Vi lover å komme og hjelpe deg». «Hvordan skal dere hjelpe meg?» sa gutten smilende og fortsatte på sin vei.

Ėjo jis ėjo, kol priėjo upę pilną auksinių žuvelių.

Han gikk gjennom skog og mark, helt til han kom til en elv - full av fisk - gullfisk!

Šios, pamačiusios jaunikaitį labai išsigando ir būriu nėrė gelmėn, pamaniusios, kad jis jų žvejoti atėjo.

Aš žinau ką reiškia būti išvarytam iš namų, - pratarė balsu jaunikaitis ir nutarė žuvelėms padėti.

Išsitraukė iš kišenės duonos trupinių ir subėrė vandenin.

Da gullfiskene så gutten, ble de så redde. De trodde at gutten skulle fange dem og spise dem opp.

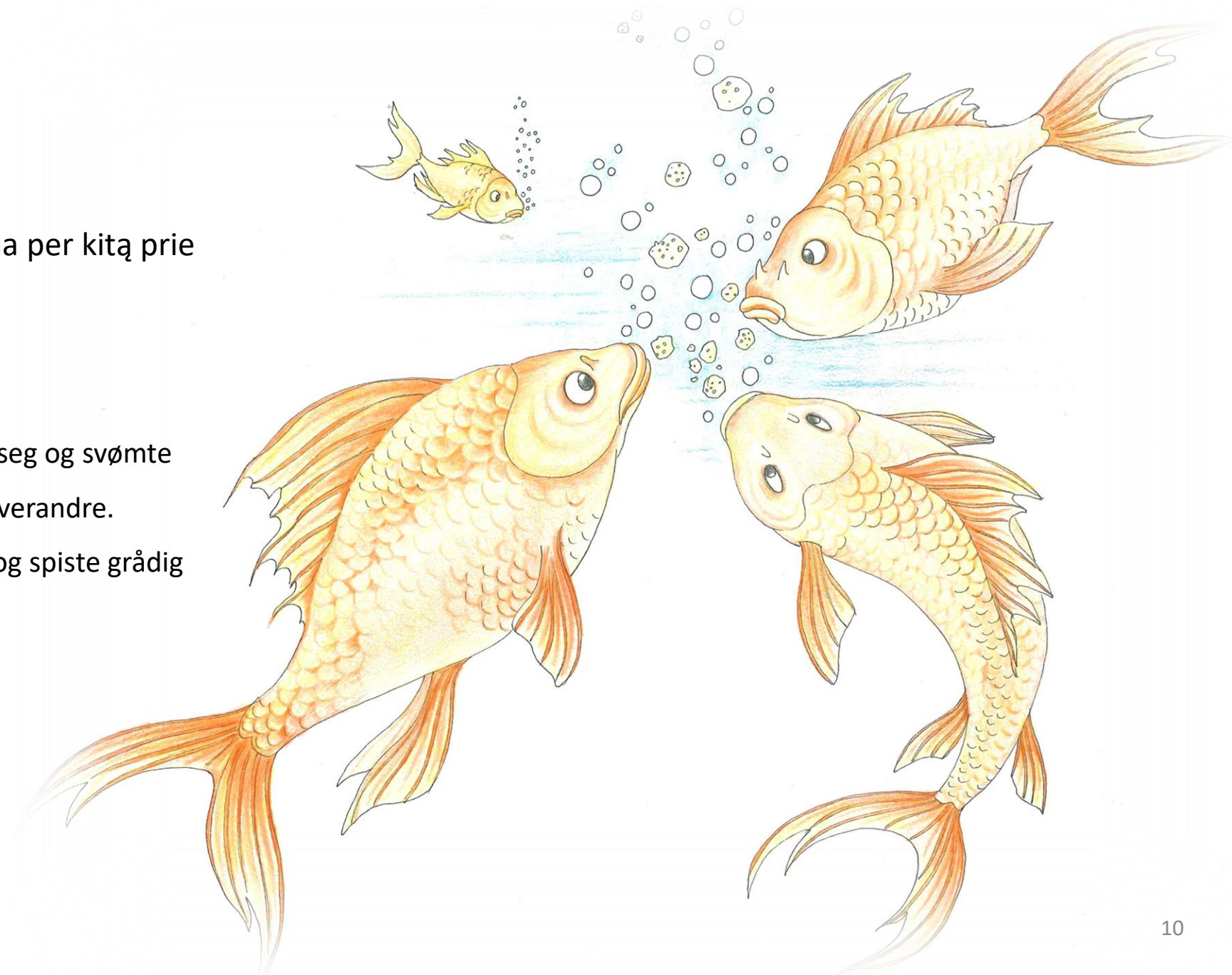
Dermed begynte de å svømme fort av sted. «Jeg vet hvordan det er å måtte forlate sitt hjem,» sa gutten.

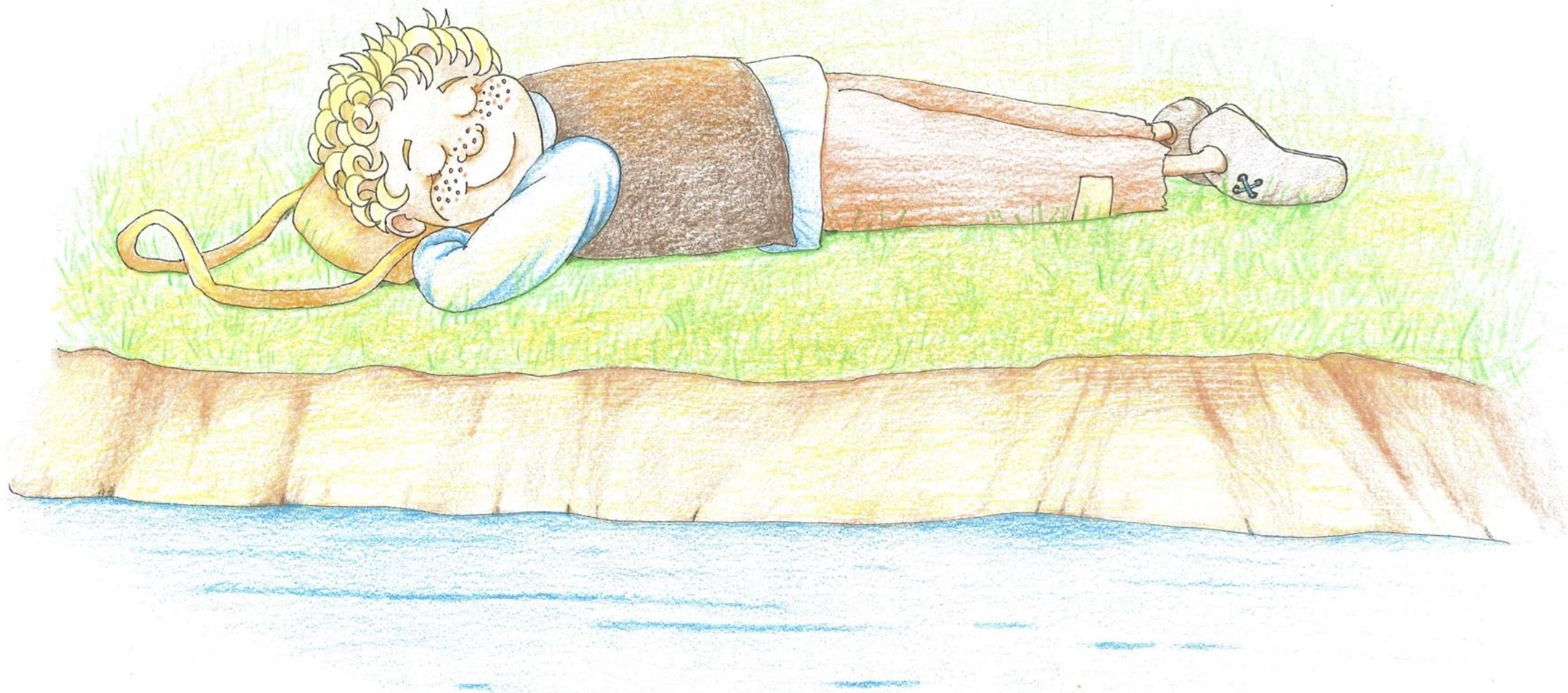
Dermed tok han en håndfull med brødsmuler ut av lomma si og kastet det ned i vannet.

Žuvys užuodė duoną ir viena per kitą prie trupinių supuolė.

Fiskene luktet brødet, snudde seg og svømte fort tilbake mens de krasjet i hverandre.

De begynte å sloss om maten og spiste grådig opp alt sammen.

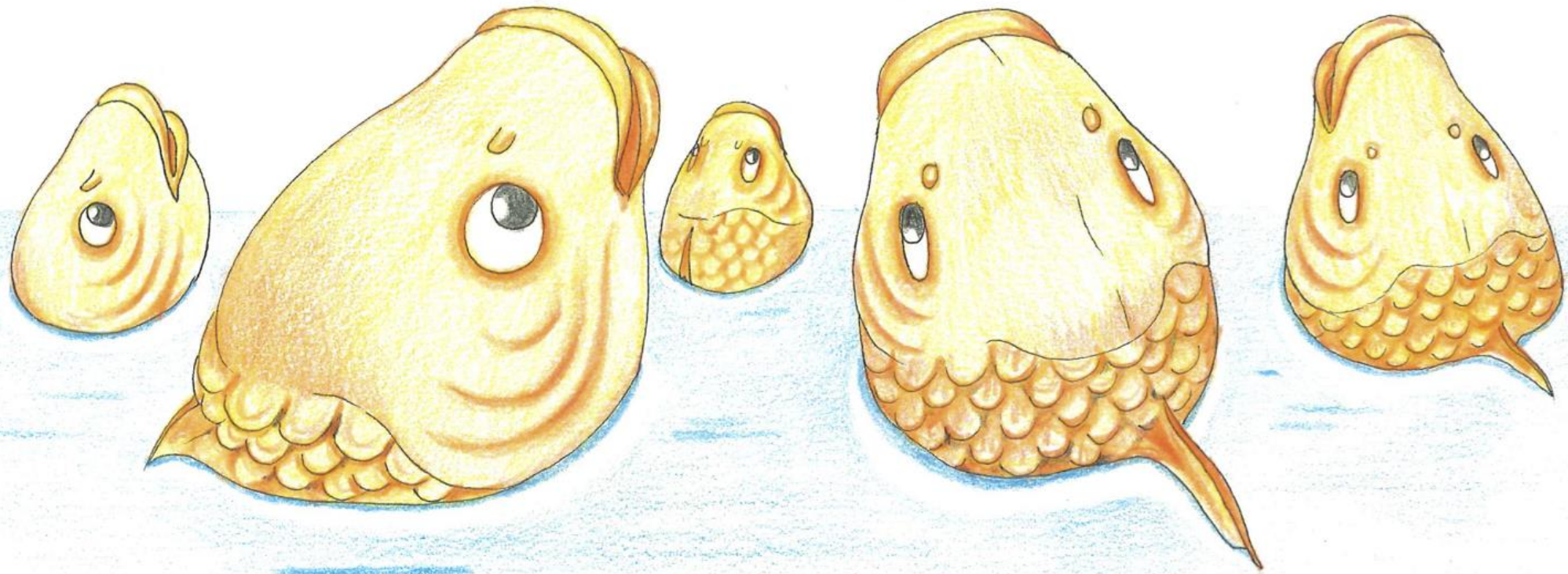
Jaunikaitis tai matydamas patenkintas prigulė ir netrukus saldžiai užmigo.

Gutten smilte, la seg ned og sovnet.

Pabudęs ryte jaunikaitis vėl ėmė ruošti kelionę.

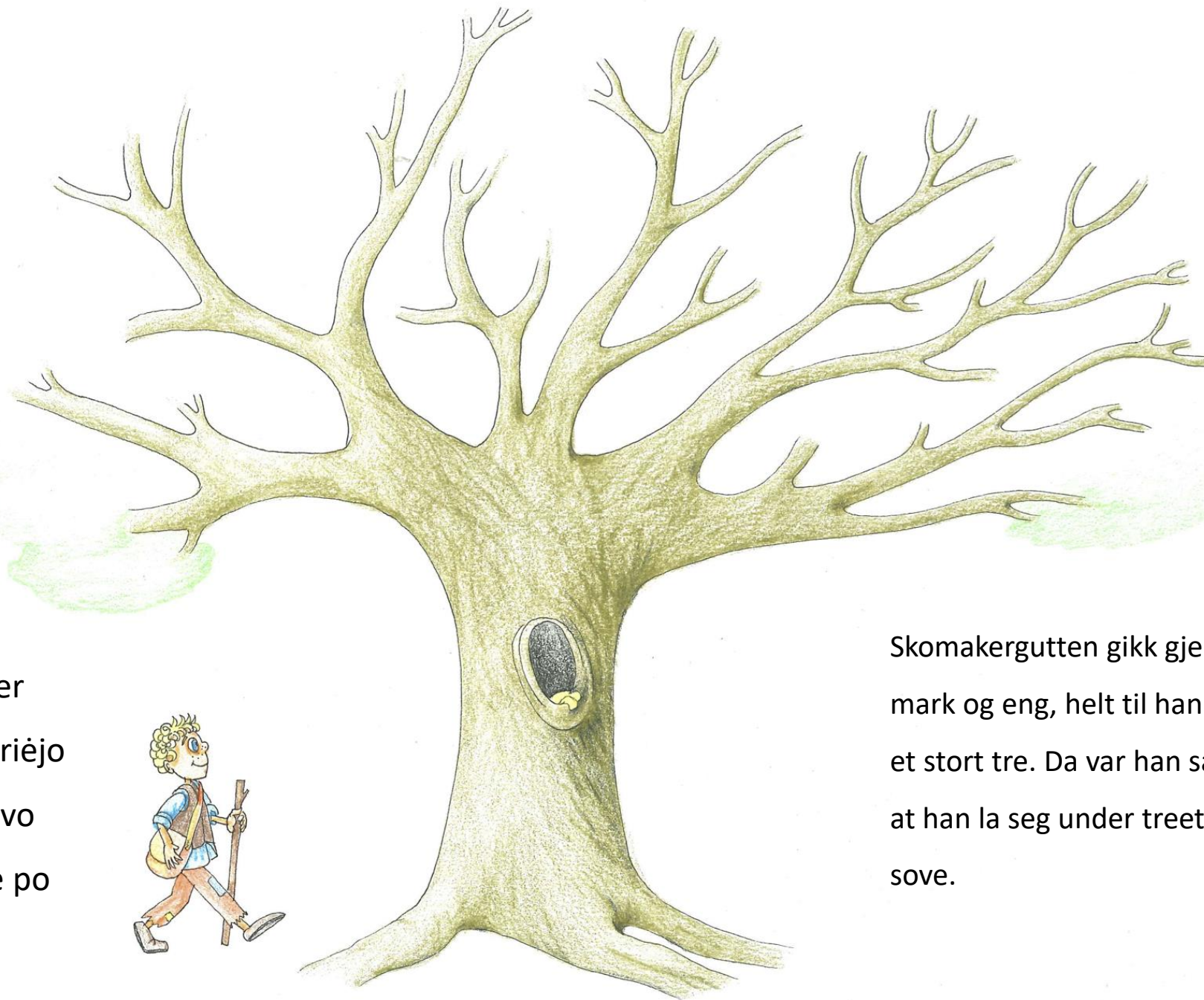
Neste dag våknet gutten og gjorde seg klar til å dra videre.

Tik štai žuvelės kyšt kyšt galvas iš vandens ir prakalbo: *Ačiū tau nepaprastai, Nepamiršim to tikrai, Tau padėsime būtinai.* Cha, ir kokios gi pagalbos iš jūsų gali sulaukti?- nusijuokė jaunikaitis ir patraukė toliau.

Da stakk fiskene hodene opp av vannet og sa: «Takk for at du var snill og grei, vi skal aldri glemme deg. Vi lover å komme og hjelpe deg». «He, he, hvordan skal dere hjelpe meg?» sa gutten og fortsatte på sin vei.

Ējo jis per kluonus, ējo per
krūmynus ir beeidamas priējo
didžiulj medj. Vaikinas buvo
taip pavargęs, kad prigulē po
tuo medžiu ir užmigo.

Skomakergutten gikk gjennom
mark og eng, helt til han kom til
et stort tre. Da var han så sliten
at han la seg under treet for å
sove.

Staiga išgirdo gaudžiantį dūzgimą. Atsikėlęs apsidairė aplinkui ir išvydo virš savo galvos didžiulį bičių spiečių.

Kas čia galėjo nutikti? - pagalvojo jaunikaitis, bet pamatė, kad bičių koriai ir vaškas išimti iš medžio drevės ir išmėtyti kur buvę kur nebuvę. – Aš žinau, ką reiškia netekti namų, - pasakė jaunuolis ir nusprendė joms padėti.

«Bzzzzzzz,» hørte han plutselig. Han reiste seg og så seg rundt. Over hodet hans virvlet det mange bier til alle kanter.

«Hva har skjedd?» tenkte han.

«Aha!» Han la merke til noen bikuber som var dratt ut av trehuler, og bivoks som hadde blitt kastet rundt omkring.

«Jeg vet hvordan det er å miste et hjem,» sa gutten og satte kubene sammen igjen. Nå kunne biene samle honning og legge egg igjen.

Surinkęs korius ir vašką, sudėjo
atgal į medžio drevę, kad bitės
toliau galėtų rinkti medų. Kišenėje
jaunuolis rado dar likusių duonos
trupinių, pabarstė bitelėms

Så tok han frem de siste
brødsmulene som han fant
nedi lomma, og matet biene.

Ir vēl giliai ģmigo.

Deretter sovnet han.

Kitą rytą pabudo jaunikaitis ir pasijuto labai alkanas, bet duonos jau nė trupinėlio kišenėje neberado. Staiga apspito jį bitės ir sako: *Ačiū tau nepaprastai, Nepamiršim to tikrai, Tau padėsime būtinai*. Na jau, na, ir kaip jūs galėsite man padėti?- atsiduso jaunikaitis ir nuėjo savo keliu.

Neste dag sto gutten opp og merket at han var kjempesulten. Han hadde ikke flere brødsmuler igjen. «Jeg må dra og finne noe mat,» sa han. Da slo biene en sirkel rundt hodet hans og sa: «*Takk for at du var snill og grei, vi skal aldri glemme deg. Vi lover å komme og hjelpe deg*». «Hvordan skal dere hjelpe meg?» sa gutten og fortsatte på sin vei.

Ējo jis per kluonus, ējo
per krūmynus, kol priējo
miestā. Ten stovējo pilis,
o jos viduryje –aukštas
bokštas,

Han gikk gjennom mark og
eng, helt til han kom til en
by. I byen var det mange
hus.

Midt mellom husene var
det et slott. I midten av
slottet var det et tårn.

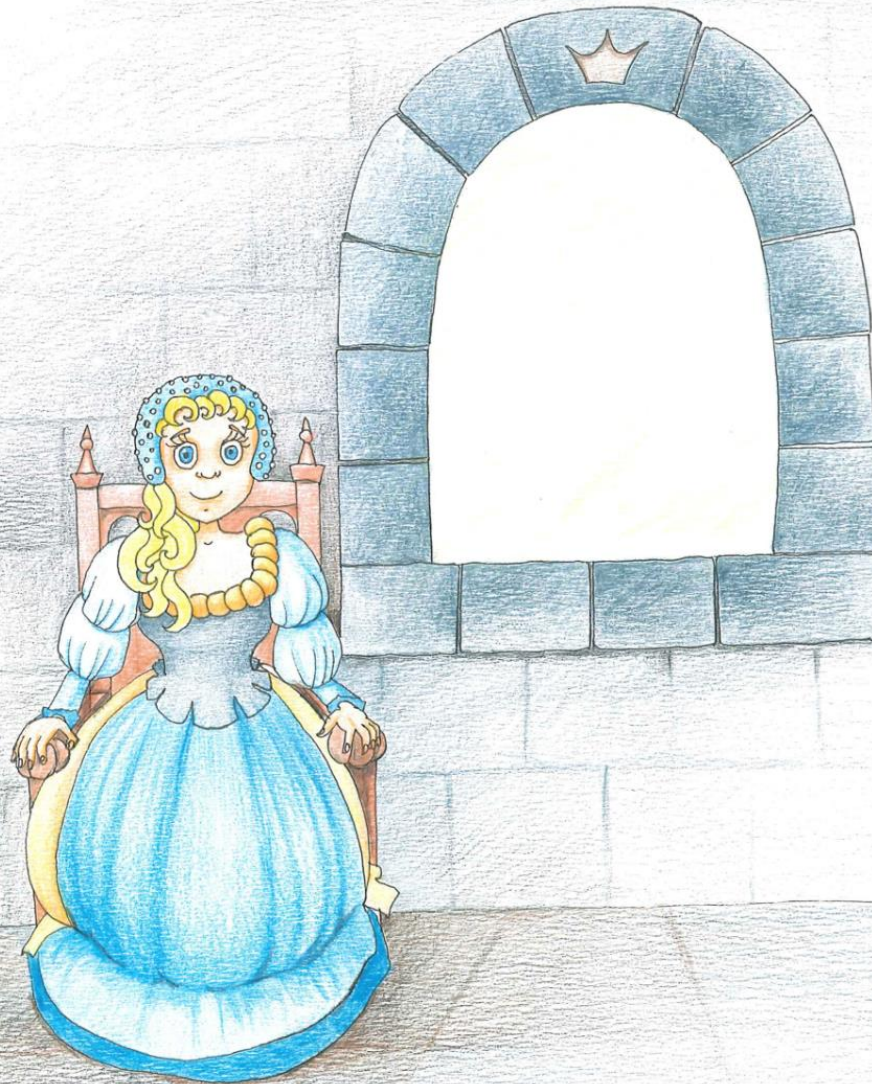

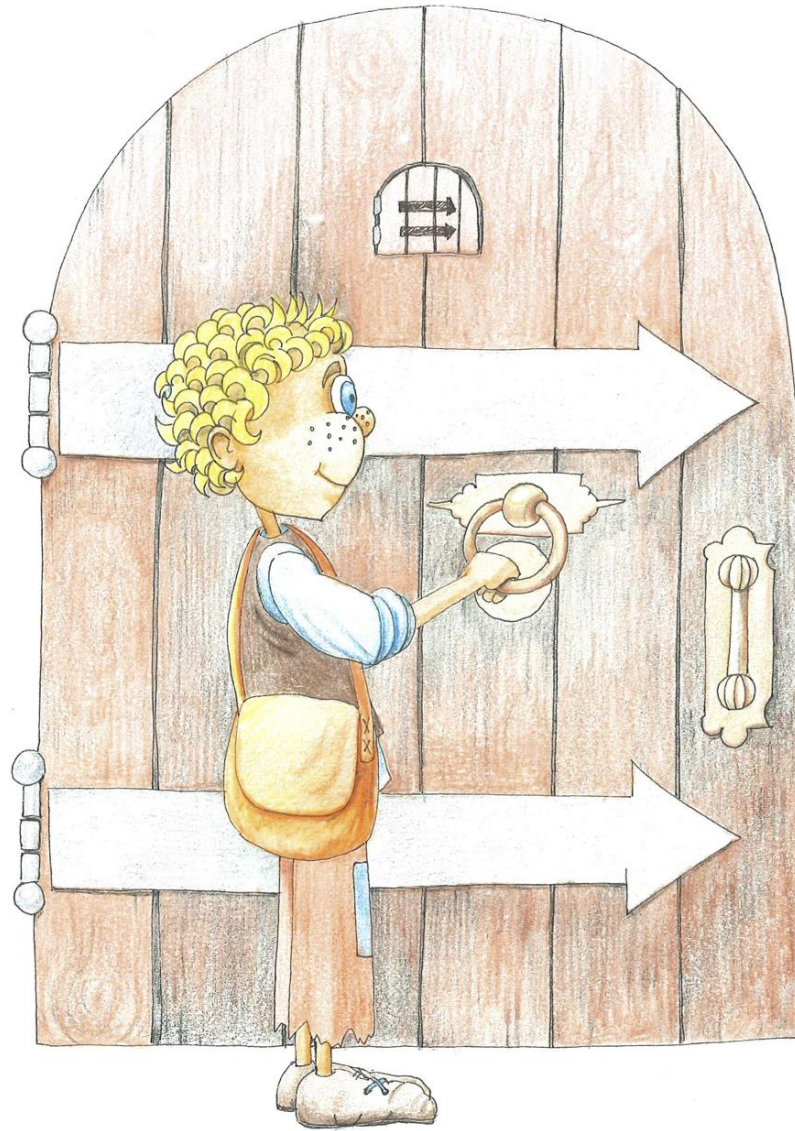
o tame bokšte - kambarėlis, kuriame užrakinta sėdėjo nuostabaus grožio princesė.

Tårnet var kjempehøyt og oppe i tårnet var det et rom.

Niekas negalėjo atrakinti to kambario, nes neturėjo rakto. Princesės motina buvo pažadėjusi dukters ranką tam, kuris suras tą raktą.

Inni rommet var det en vakker prinsesse. Hun var låst inne og nøkkelen var borte. Den som klarer å finne nøkkelen til rommet hennes, skulle få gifte seg med henne, hadde moren hennes sagt.

Batsiuvio sūnus nusprendė išmėginti savo laimę . Nuėjo į pilį ir pasibeldė į duris. Pati princesės motina jį pasitiko.

Skomakergutten ville ta sjansen. Derfor dro han til slottet og banket på.

Jos ausys buvo didžiulės, nosis kaip kablys, ant galvos – didžiulė
juoda skrybėlė, apsižergusi šluotą – ji atrodė kaip tikra ragana.
Ji ir buvo ragana!

Moren til prinsessa åpnet døra.
Hun hadde store ører, krokete nese, svart stor hatt på hodet og en
feiekost mellom bena.
Hun var rett og slett en heks!

Ar tu atėjai princesės rankos prašyti?- paklausė ragana.

Taip!- drebančiu balsu ataskė batsiuvio sūnus.

Pirmiausia turėsi padaryti tris darbus. Jei nors vieno nepadarysi
- sprandą tau nusuksiu.

O kokie tie darbai? - paklausė batsiuvio sūnus.

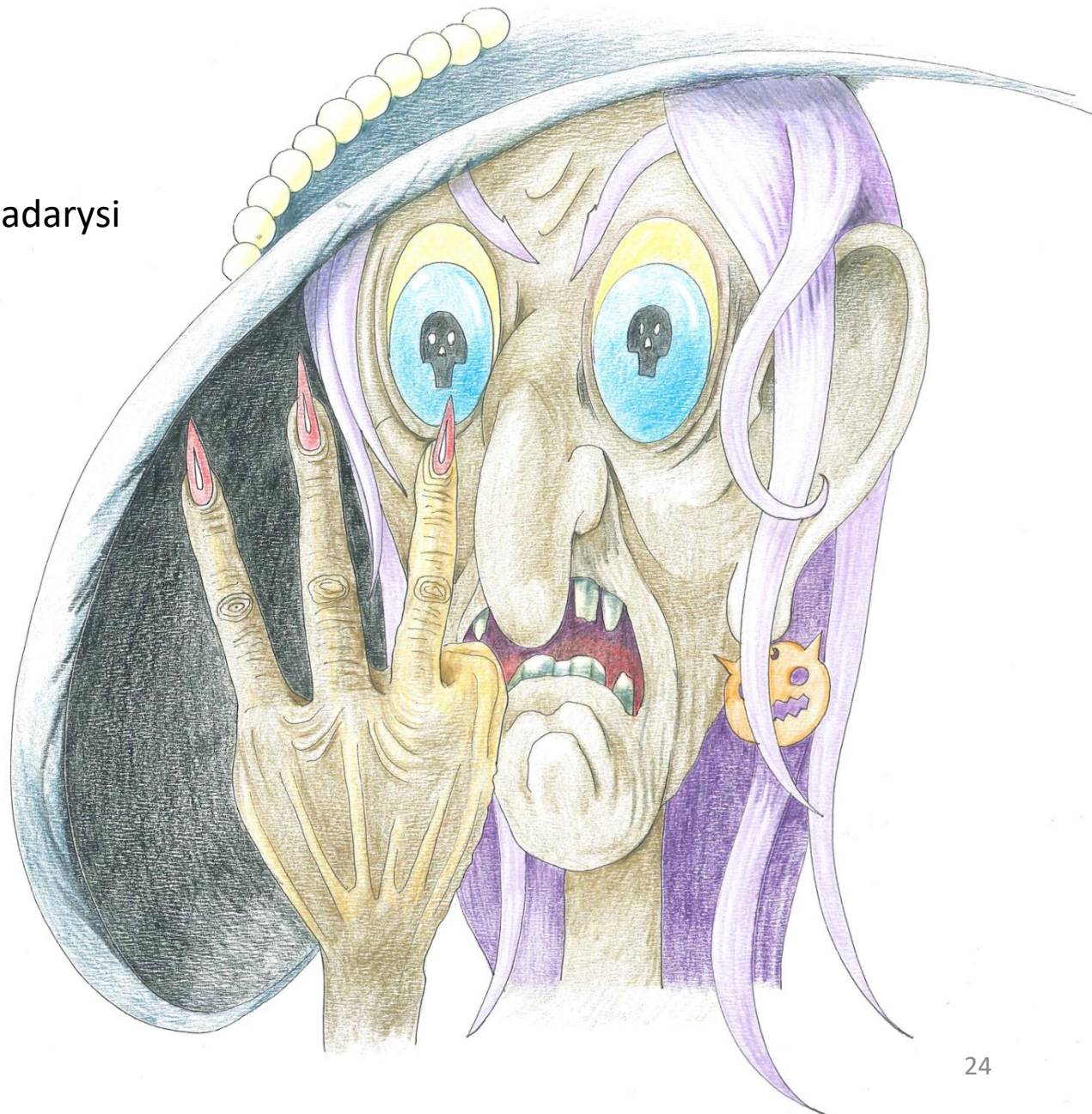
«Er du her for å gifte deg med prinsessa?» spurte hekse.

«Ja,» svarte Skomakergutten skjelvende.

«Da må du greie å gjøre tre oppgaver,» sa hekse.

«Hvis du ikke klarer en av dem, vil jeg vri om halsen på deg!»

«Gi meg oppgavene,» sa Skomakergutten redd.

Pirmiausia jam buvo liepta iš smėlio krūvos išrinkti
aguonos grūdus.

Jei iki saulės laidos neišrinsi visų aguonų, sprandą tau
nusuksiu!

Da tømte hekša en haug med sand og masse bittesmå
valmuefrø foran ham.

«Du skal skille sanden fra valmuefrøene,» sa hekša.

«Rekker du det ikke til solnedgang, vrir jeg om halsen på
deg!»

Jos ausys buvo didžiulės, nosis kaip kablys, ant galvos – didžiulė juoda skrybėlė, apsižergusi šluotą – ji atrodė kaip tikra ragana. Ji ir buvo ragana!

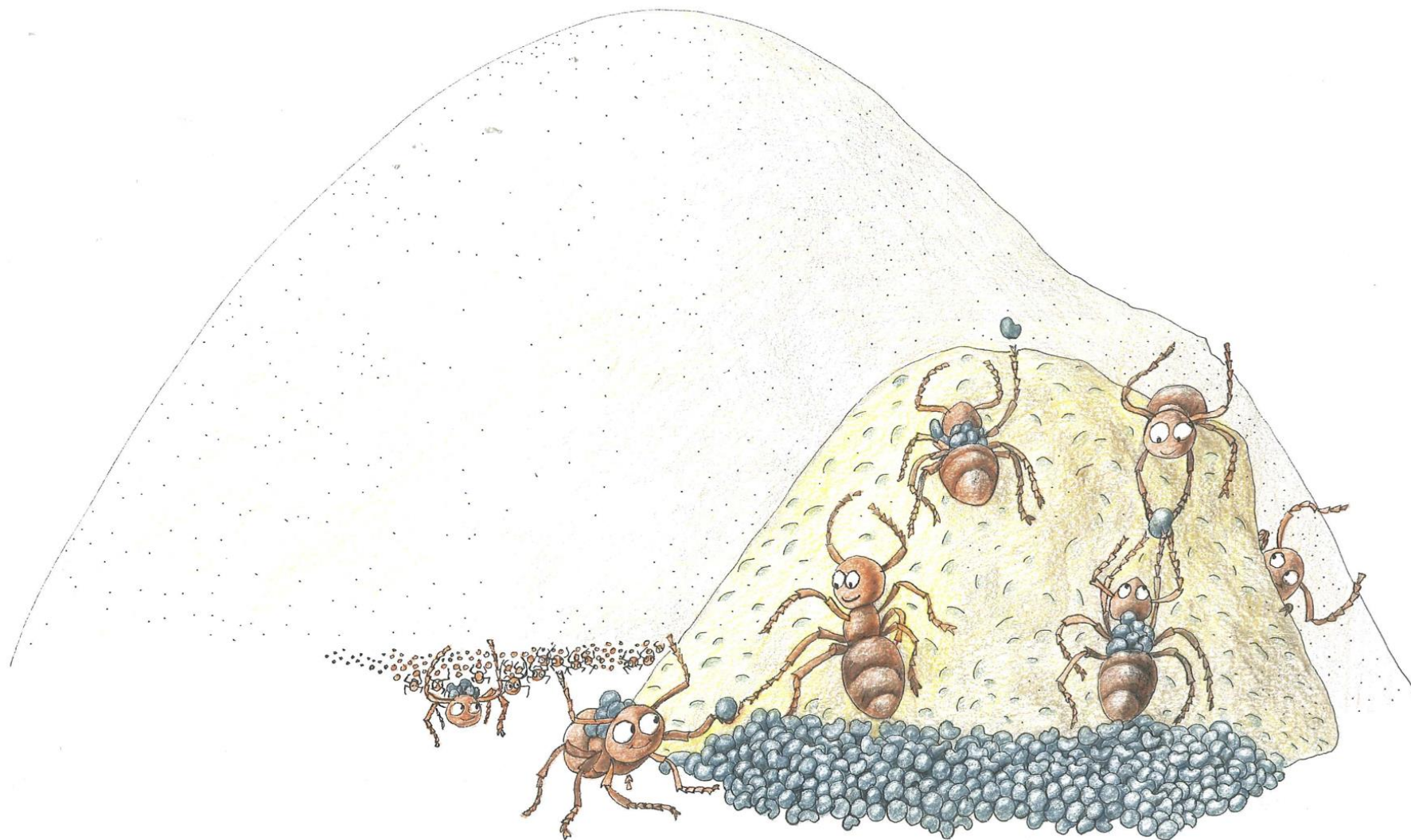
Gutten satte i gang. Han tok ett og ett av valmuefrøene ut fra sanda.

Han jobbet og jobbet, helt til sola begynte å gå ned. «Det er fortsatt masse igjen,» sa gutten sliten.

«Jeg klarer ikke mer. Nå kommer hekse til å vri om halsen på meg!»

Plutselig følte han noe som rørte på seg. Det var maurene som hadde kommet for å hjelpe ham!

Staiga pajuto, kad kažkas jam juda tarp pirštų – ogi skruzdėlės atskubėjo jam į pagalbą. Jos kaip mat išrinko aguonas iš smėlio ir darbas buvo baigtas.

Maurene satte į gang og skilte valmuefrøene fra sanda. Og på én, to, og tre var jobben gjort!

Vaikinukas paėmė kibirą su
aguonom ir nunešė raganai.
Pasisekė tau šį sykį,- iškošė pro
dantis ragana.

Gutten tok med seg bōtta med
valmuefrō, fri for sand, og lōp til hekse.
«Nå hadde du flaks!» sa hekse irritert.

Kitą dieną batsiuvio sūnus gavo dar sunkesnę užduotį.
Princesės kambario raktas guli upės dugne. Nerasi ir
nepristatysi to rakto iki vakaro, nusuksiu tau sprandą, -
piktai kvatojo ragana.

Dagen etter ga hekse Skomakergutten en
enda vanskeligere oppgave:
«Nøkkelen til rommet til prinsessa har falt ned i elven.
Finn den! Rekker du det ikke til i kveld, vrir jeg
om halsen på deg!» sa hekse mens hun lo høyt.

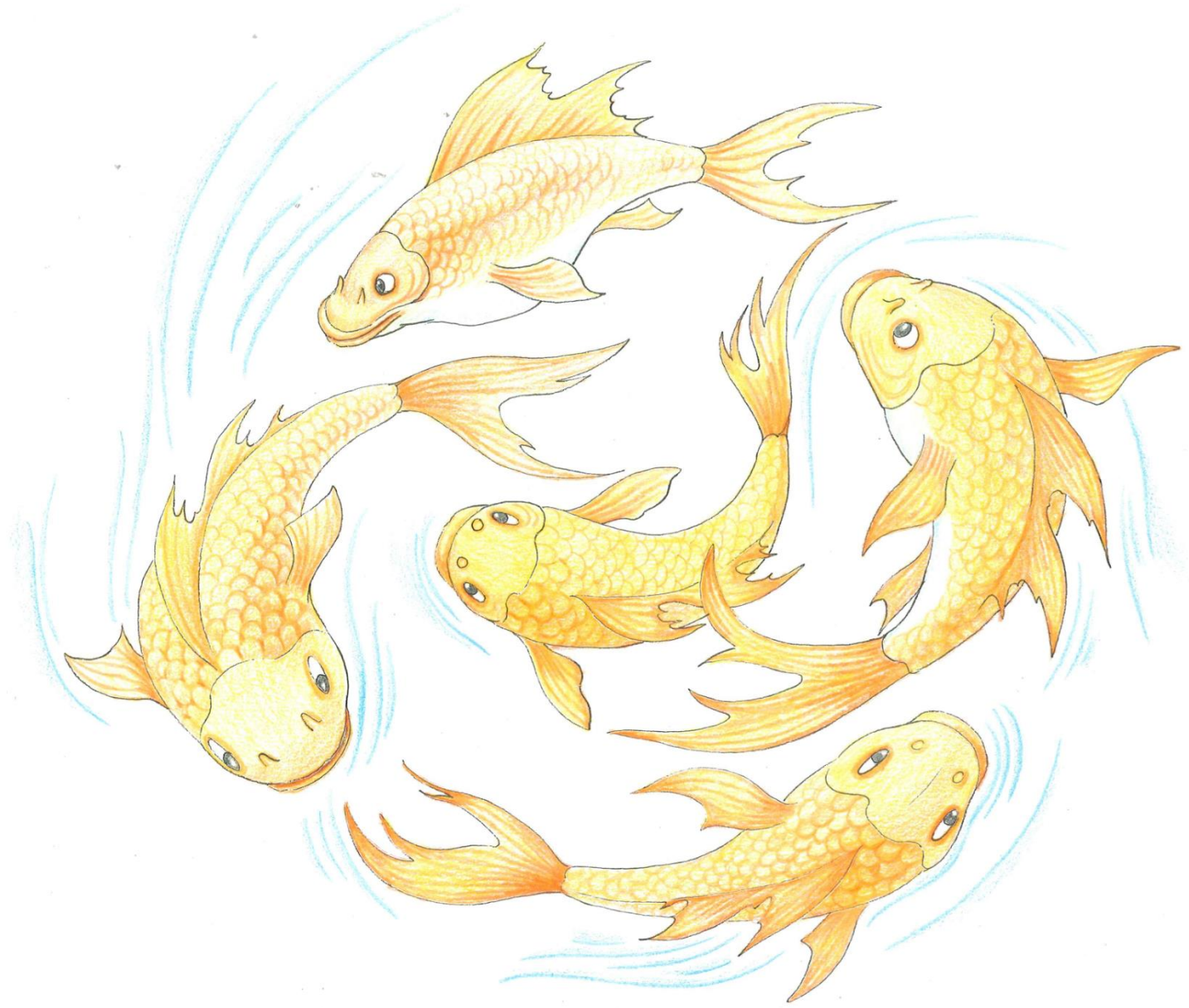
Batsiuvio sūnus nuėjo prie upės ir
ėmė vandenį graibyti rakto.
Bristi teko vis gilyn, bet staiga
prisiminė, jog plaukti nemoka.
Jaunuolis labai nusiminė ir
nebežinojo ką daryti, o saulė ėmė
leistis vakarop.

Skomakergutten gikk til elven og
begynte å lete etter nøkkelen. Men så
kom han på at han ikke kunne svømme!
«Hva skal jeg gjøre nå, hekse kommer til
å vri om halsen på meg», sa gutten i det
sola begynte å gå ned.

Staiga kažkas aptaškė vandeniu jo veidą,

Plutselig sprutet det noen vanndråper i ansiktet hans. Han så ned i elven.

– ogi auksinēs žuvelēs atskubējo j pagalbā!

Der var alle gullfiskene! De hadde kommet for å hjelpe ham.

– ogi auksinės žuvelės atskubėjo į pagalbą!

Fiskene svømte til bunnen og fant nøkkelen som var gravd ned i sandbunnen.

Jie atidavé berniukui.

De ga nøkkelen til gutten.

Jaunikaitis laimingas nulėkė pas
raganą ir padavė jai kambario raktą.
Ir šį kartą tau pasisekė,- sušvokštė
dar labiau įniršusi ragana.

Gutten sprang bort til heksa og sa: «Jeg
har nøkkelen!» «Nå hadde du flaks,» sa
heksa enda mer irritert.

Tada ragana paliepė jaunikaičiui
sėstis kartu ant jos šluotos ir
nuskraidino jį į bokšto viršūnę.

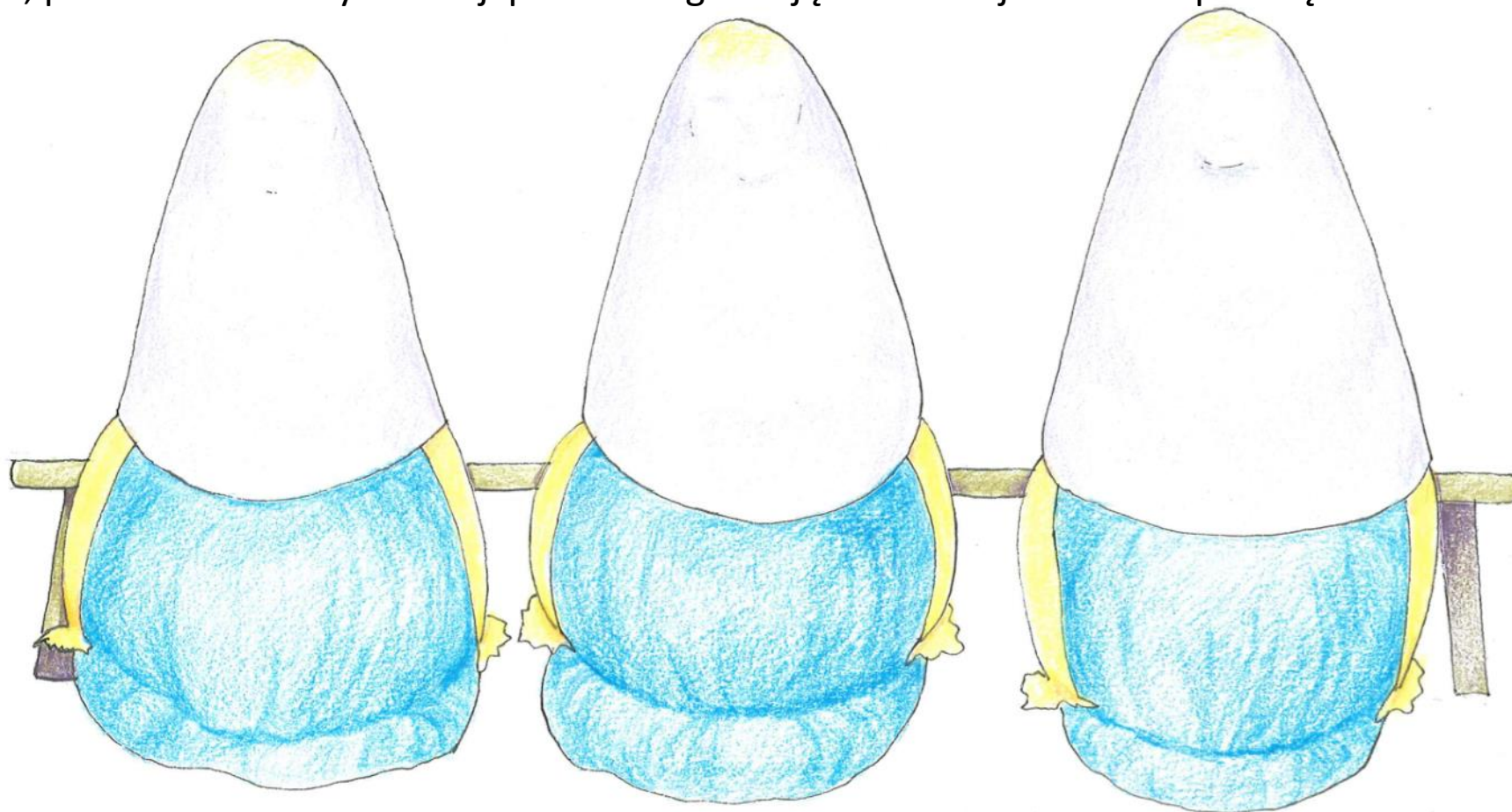
Så satte Skomakergutten og hekse seg
på feiekosten til hekse og fløy opp trappa
til slottstårnet.

De satte inn nøkkelen og åpnet døra
til prinsessens kammer.

Ragana paēmē raktā ir atrakino princesēs kamarj. Tenai sēdējo trys merginos apdengtos baltomis drobulēmis. Uždengtos jos visos trys atrodē, kaip viena.

Jei sugebēsi atspēti, po kuria drobule yra tikroji princesē - galēsi jā vesti. Bet jei ne - tai sprandā tau nusuksiu!

Der satt det tre kvinner dekket med lange, hvite slør. Alle så like ut! «Hvis du gjetter hvem som er prinsessa, kan du gifte deg med henne.

Gjetter du feil, vrir jeg om halsen på deg!» sa heksa «De ser jo helt like ut!» sa gutten. Nå kommer heksa til å vri om halsen på meg!»

Visos jos vienodos... Na dabar tai tikrai ragana
nusuks man sprandą,- pagalvojo jaunikaitis. Staiga
jis išgirdo bičių dūzgimą. Žvilgt aukštyn, ogi ten –
viena paskui kitą skrido bitės.

«Bzzzzzzzzzzzz», hørte han plutselig.

Han så opp, og inn gjennom vinduet fløy det inn bier, den
ene etter den andre. Plutselig var alle biene der!

Jos susispietė į dailų vainiką vienai merginai virš galvos.

Šita yra princesė! - parodė jaunikaitis į tą, virš kurios bitės buvo susispietusios.

Biene svermet rundt en av de tre tilslørte kvinnene, og sammen formet de en vakker gullkrone over hodet hennes. «Det er prinsessa! Hun med gullkronen på!» sa gutten og pekte på hun som var omsvermet av biene.

Kai merginos nusiėmė drobes,
pasirodė, kad jaunuolis
teisingai atspėjo. Tau tikrai
pasisekė, - įniršusi sušvokštė
ragana.

Kvinnene fjernet ansiktsslørene
sine, og det viste seg at gutten
hadde gjettet riktig.

«Nå hadde du jammen meg
flaks!» sa hekse sint og irritert.

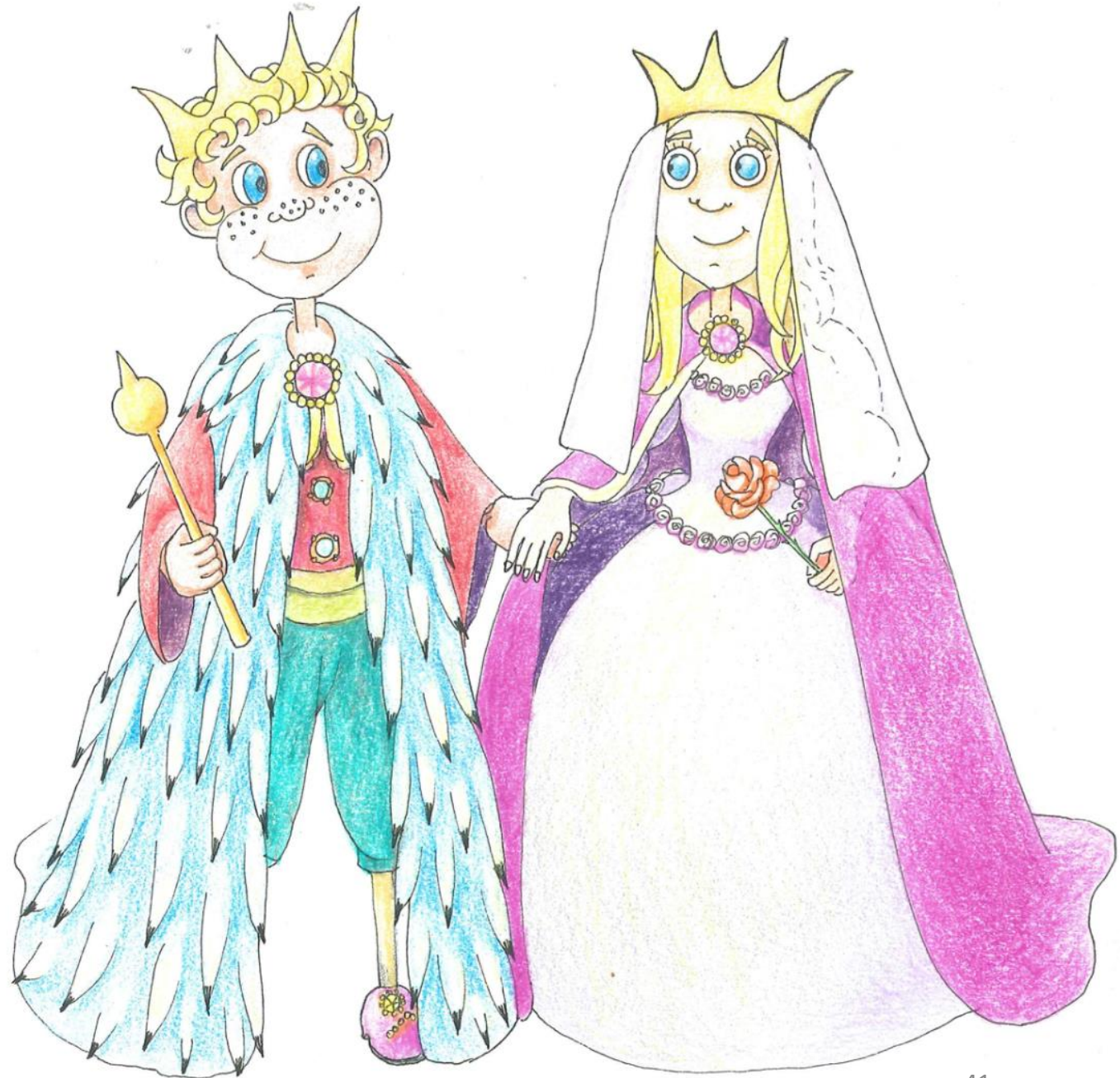
Tačiau duotą žodį ji tesėjo. Batsiuvio sūnus
vedė princesę ir tapo tos šalies karaliumi.

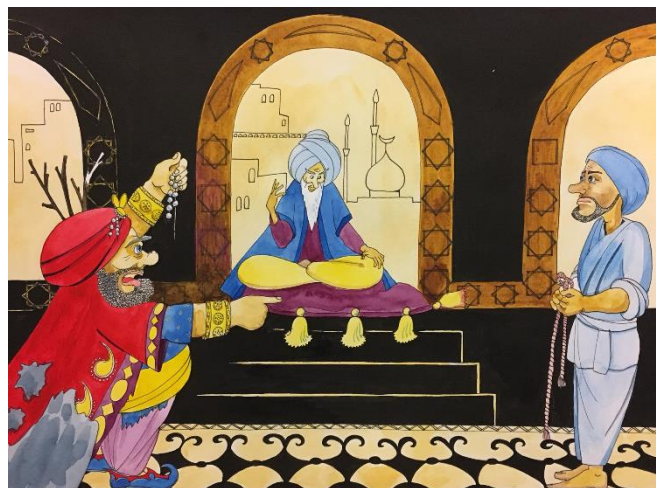
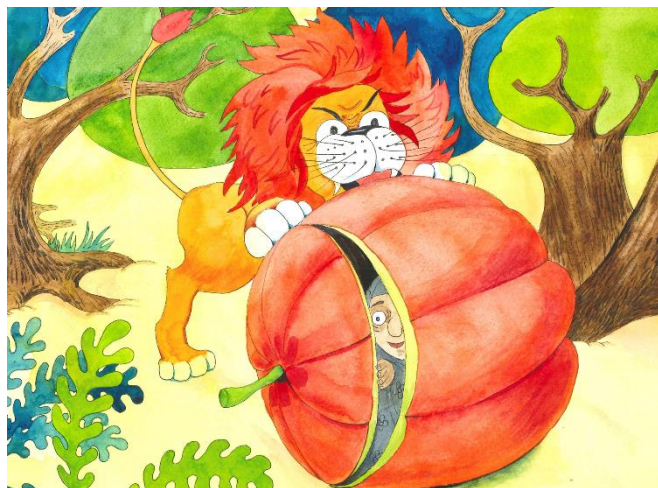
Nuo tada jiedu ilgai ir laimingai gyveno –
niekas jiems nebetrukdė – nei pikti
batsiuviai, nei piktos raganos...

Heksa holdt ord og Skomakergutten fikk gifte seg
med prinsessa og ble konge i landet.

Etter den dagen var det ingen sinte skomakere eller
onde hekser som plaget dem lenger.

Snipp snapp snute, så var eventyret ute.

Finn flere fortellinger på

nafo.oslomet.no

Fortellingen er laget med illustrasjoner fra Svetlana Voronkova